

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 12 marca 2025 r.

Pozycja 22

POSTANOWIENIE

z dnia 26 lutego 2025 r.

Sygn. akt SK 23/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Jakub Stelina – przewodniczący
Zbigniew Jędrzejewski
Stanisław Piotrowicz – sprawozdawca
Jarosław Wyrembak
Andrzej Zielonacki,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 26 lutego 2025 r., skargi konstytucyjnej E.T. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zm.),
 - 2) art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 58 ust. 4 ustawy powołanej w punkcie 1,
 - 3) art. 20 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w związku z art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277, ze zm.)
- z art. 2, art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

UZASADNIENIE

I

1. W skardze konstytucyjnej złożonej do Trybunału Konstytucyjnego 19 maja 2017 r. (data nadania) E.T. (dalej: skarżąca), wniosła o stwierdzenie, że:

- 1) art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. nr 39, poz. 353, ze zm.; dalej: u.FUS lub ustawa o emeryturach i rentach z FUS);
- 2) art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 58 ust. 4 u.FUS;

3) art. 20 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w związku z art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277, ze zm.; dalej: u.u.s.r. lub ustawa o ubezpieczeniu rolników) są niezgodne z art. 2, art. 32 Konstytucji.

1.1. Skarga konstytucyjna została wniesiona na tle następującego stanu faktycznego:

Decyzją z 4 marca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (dalej: ZUS, organ rentowy) odmówił skarżącej prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu, ponieważ jej mąż nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, nie spełniał warunków do przyznania emerytury lub renty, nie pobierał zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego, nie pobierał też nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. Mąż skarżącej nie uzyskał prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ nie spełnił warunków określonych w art. 57 u.FUS, a także nie udokumentował 30-letniego okresu składkowego.

Od powyższej decyzji skarżąca złożyła odwołanie. W wyroku z 2016 r. Sąd Okręgowy w G. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał skarżącej prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu od 8 stycznia 2015 r. (pkt 1), a ponadto stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania wyroku (pkt 2). Sąd okręgowy uznał, że mąż skarżącej legitymował się ponadtrzydziestoletnim okresem składkowym i nieskładkowym, ponieważ do stażu pracy zmarłego należy zaliczyć okresy, gdy stale pracował w gospodarstwie rolnym swoich rodziców.

Sąd Apelacyjny w G., w wyroku z 2017 r., po rozpoznaniu apelacji złożonej przez ZUS, zmienił punkt 1 wyroku z 2016 r. i oddalił odwołanie, a w punkcie 2 orzekł o kosztach postępowania. Uznał, że zastosowany przez sąd okręgowy art. 10 ust. 1 pkt 3 u.FUS normuje wyłącznie sytuację ustalania prawa do emerytury, natomiast w wypadku renty z tytułu niezdolności do pracy uwzględnione mogą być jedynie okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono składki, jeżeli ustalone okresy składkowe i nieskładkowe są krótsze od okresu wymaganego do przyznania renty. Natomiast system ubezpieczenia społecznego rolników objął domowników rolnika dopiero od 1 stycznia 1983 r.

Postanowieniem z 22 marca 2018 r. (sygn. akt [...]) Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, złożonej przez skarżącą od wyroku Sądu Apelacyjnego w G.

1.2. Skarżąca w skardze konstytucyjnej podniosła, że dosłowne brzmienie wskazanych w *petitum* skargi przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS prowadzi do wniosku, iż przepisy te są niezgodne z Konstytucją, gdyż kształtują sytuację ubezpieczonego w sposób mniej korzystny niż sytuacja innego ubezpieczonego tylko z uwagi na to, że dochodzi on swoich roszczeń na podstawie innej ustawy szczególnej, mianowicie ustawy o ubezpieczeniu rolników, która jest ustawą zawierającą przepisy służące realizacji tych samych celów społecznych.

Jako wzorce kontroli skarżąca wskazała art. 2 i art. 32 Konstytucji. Zdaniem skarżącej, naruszona została zasada demokratycznego państwa prawnego, prawo do równego traktowania przez władze publiczne, a także prawo do niedyskryminacji ze względu na nierówne traktowanie ubezpieczonego w odniesieniu do możliwości uzupełnienia okresów składkowych i nieskładkowych wymaganych do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy okresami pracy rolniczej w zależności od okoliczności opłacenia lub nieopłacenia składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

1.3. Postanowieniem z 13 lutego 2020 r. (sygn. Ts 117/17) Trybunał nadał bieg skardze konstytucyjnej, wskazując, że spełnia ona przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny. Trybunał wskazał także, że w analizowanej skardze – oprócz zarzutu naruszenia zasad

wynikających z art. 2 i art. 32 Konstytucji – skarżąca sformułowała zarzut naruszenia prawa do zabezpieczenia społecznego, którego źródłem jest art. 67 ust. 1 Konstytucji.

2. W piśmie z 26 lutego 2020 r. Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował, że nie zgłasza udziału w niniejszym postępowaniu.

3. W piśmie z 25 listopada 2020 r. Prokurator Generalny (dalej: Prokurator) zajął stanowisko w sprawie. W jego ocenie, postępowanie podlega umorzeniu, na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), wobec niedopuszczalności wydania wyroku.

Zdaniem Prokuratora, skarga konstytucyjna nie odpowiada wymogom formalnym warunkującym jej merytoryczne rozpoznanie przez Trybunał Konstytucyjny, a wskazane wzorce kontroli, tj. art. 2 i art. 32 Konstytucji, nie kreują w sposób samoistny praw podmiotowych lub wolności i w związku z tym nie mogą stanowić samodzielnego wzorca kontroli w sprawach inicjowanych skargą konstytucyjną. Ponadto analiza skargi konstytucyjnej wskazuje, że skarżąca nie uprawdopodobniła naruszenia konstytucyjnego prawa podmiotowego do zabezpieczenia społecznego określonego w art. 67 ust. 1 Konstytucji, nie wskazała, w jaki sposób prawo to zostało naruszone i nie uzasadniła zarzutu niezgodności kwestionowanych przepisów z przysługującym jej prawem do zabezpieczenia społecznego.

4. W piśmie z 15 stycznia 2021 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zajął stanowisko w sprawie. W ocenie Sejmu, postępowanie podlega umorzeniu, na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK, wobec niedopuszczalności wydania wyroku. Natomiast w wypadku nieuwzględnienia wniosku o umorzenie postępowania Sejm wniósł o stwierdzenie, że art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 u.FUS w zakresie, w jakim przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy nie uwzględnia przypadających przed 1 stycznia 1983 r. okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 Konstytucji i umorzenie postępowania w pozostałym zakresie na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.t.p.TK.

Zdaniem Sejmu, skarżąca nie wykonała ciężących na niej obowiązków procesowych i nie przedstawiła argumentów i dowodów na poparcie zarzutu naruszenia art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 58 ust. 4 u.FUS i art. 20 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w związku z art. 21 ust. 3 u.u.s.r., a także nie uzasadniła zarzutu niekonstytucyjności tych przepisów. Poza tym nie istnieje związek funkcjonalny pomiędzy wyrokiem TK a prawem do renty rodzinnej. Nawet gdyby, zdaniem Sejmu, doszło do uwzględnienia zarzutów skarżącej sformułowanych wobec art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 u.FUS, to nie można byłoby dokonać sanacji zarzucanego w skardze konstytucyjnej naruszenia prawa do zabezpieczenia społecznego.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Przedmiot skargi konstytucyjnej.

W *petitum* skargi konstytucyjnej wniesionej 19 maja 2017 r. Elżbieta Tylor (dalej: skarżąca) wskazała jako przedmiot zaskarżenia:

- 1) art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39,

- poz. 353; obecnie Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.; dalej: u.FUS lub ustawa o emeryturach i rentach z FUS);
- 2) art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 58 ust. 4 u.FUS;
 - 3) art. 20 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w związku z art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277; obecnie Dz. U. z 2023 r., poz. 208, ze zm.; dalej: u.u.s.r. lub ustawa o ubezpieczeniu rolników).

W rozpatrywanej sprawie skarżąca wiąże problem konstytucyjny ze zróżnicowaniem przesłanek nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ukształtowanych w systemie powszechnych ubezpieczeń społecznych i w systemie ubezpieczenia rolniczego. Zarzuty skarżącej sprowadzają się zasadniczo do próby podważenia konieczności istnienia w systemie prawnym różnych uregulowań dotyczących możliwości zaliczenia pracy w gospodarstwie rolnym do stażu ubezpieczeniowego w zależności od tego, czy roszczenie dochodzone jest na podstawie przepisów ustawy o ubezpieczeniu rolników, czy na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Trybunał przyjął, że wzorcami kontroli w złożonej skardze były art. 2, art. 32 oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji.

2. Ocena dopuszczalności merytorycznego rozpoznania skargi.

2.1. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, pozytywny wynik wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej nie przesądza definitywnie o dopuszczalności późniejszego jej rozpoznania co do *meritum*. Trybunał Konstytucyjny, rozpoznając sprawę, nie jest związany stanowiskiem zajęтым w zarządzeniu lub postanowieniu zamykającym rozpoznanie wstępne. Na każdym etapie postępowania Trybunał jest obowiązany do kontroli, czy nie zachodzi ujemna przesłanka wydania wyroku, nakazująca umorzenie postępowania (por. postanowienia z 26 sierpnia 2020 r., sygn. SK 44/20, OTK ZU A/2020, poz. 44 i 27 października 2021 r., sygn. SK 40/20, OTK ZU A/2022, poz. 8).

Kontrolując istnienie pozytywnych oraz brak ujemnych przesłanek procesowych, Trybunał Konstytucyjny może dojść do wniosków odmiennych od uprzednio wyrażonych w postanowieniu wydanym na etapie wstępnego rozpoznania konkretnej skargi konstytucyjnej. Natomiast w wypadku stwierdzenia przeszkody formalnej na etapie służącym merytorycznemu rozpoznaniu skargi, Trybunał umarza postępowanie, jeżeli wydanie orzeczenia jest niedopuszczalne (zob. postanowienie pełnego składu TK z 15 listopada 2018 r., sygn. SK 5/14, OTK ZU A/2018, poz. 66).

2.2. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji, każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Dopuszczalność skutecznego wniesienia, a następnie merytorycznego rozpoznania skargi konstytucyjnej uzależniona jest także od spełnienia przesłanek, które zostały wymienione w art. 53 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK).

Przedmiotem zaskarżenia skargą konstytucyjną może być wyłącznie przepis ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK).

Do merytorycznego rozpoznania skargi konstytucyjnej niezbędne jest określenie, jakie konstytucyjne wolności lub prawa przysługujące skarżącemu i w jaki sposób zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK).

Skarga konstytucyjna powinna też zawierać uzasadnienie zarzutu niezgodności z Konstytucją kwestionowanych przepisów z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

2.3. Przedmiotem skargi konstytucyjnej może być wyłącznie ten przepis prawa, który stanowił podstawę wydania przez organ władzy publicznej orzeczenia naruszającego prawa lub wolności konstytucyjne skarżącego. Przesądza to o konieczności istnienia merytorycznego związku pomiędzy treścią zakwestionowanego przepisu a podjętym na jego podstawie rozstrzygnięciem oraz zarzucanym temu przepisowi naruszeniem praw lub wolności konstytucyjnych. Regulacja prawna stanowiąca przedmiot skargi konstytucyjnej musi więc w ten sposób determinować w sensie normatywnym treść wydanego orzeczenia, że prowadzi to do wskazanego w skardze naruszenia praw lub wolności konstytucyjnych przysługujących skarżącemu. Innymi słowy, przesłanką rozpoznania skargi konstytucyjnej nie może być wskazanie dowolnego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, lecz musi to być taki przepis, który w konkretnej sprawie wnoszącej skargę stanowił podstawę prawną ostatecznego rozstrzygnięcia naruszającego przysługujące mu konstytucyjne prawa lub wolności (por. postanowienie z 12 maja 2021 r., sygn. SK 114/20, OTK ZU A/2021, poz. 26).

Z uwagi na domniemanie zgodności z Konstytucją przepisów prawa, skarżący obowiązani są przedstawić konkretne i przekonujące argumenty świadczące o niezgodności z Konstytucją zakwestionowanych przepisów. Zatem skarżący powinni nie tylko wskazać, jakie konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone kwestionowaną regulacją, lecz także opisać sposób tego naruszenia. Argumenty te muszą koncentrować się na problemie merytorycznej niezgodności zachodzącej między unormowaniami stanowiącymi przedmiot skargi konstytucyjnej a tymi, które określone są w niej jako wzorce kontroli. Toteż nie wystarczy, że skarżący wskażą określone unormowania oraz przepisy konstytucyjne, z którymi unormowania te są, w ich opinii, niezgodne. Skarżący obowiązani są przedstawić proces myślowy, jaki doprowadził ich do sformułowania zarzutu niezgodności zaskarżonych przepisów ze wskazanymi wolnościami lub prawami.

W uzasadnieniu rozpoznanej sprawy skarżąca podnosiła jedynie, że w systemie prawnym niedopuszczalne jest istnienie dwóch przepisów: art. 20 u.u.s.r. i art. 10 u.FUS czyniących tak daleko idące w swych konsekwencjach rozróżnienie wobec dwóch uprawnionych podmiotów pozwalających na zaliczenie pracy w gospodarstwie rolnym do stażu ubezpieczeniowego. Według skarżącej niezgodne z Konstytucją jest kształtowanie, na zasadach określonych w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych sytuacji ubezpieczonego w sposób mniej korzystny niż sytuacja innego ubezpieczonego tylko z uwagi na to, iż dochodzi swoich roszczeń na podstawie innej ustawy, tj. ustawy o ubezpieczeniu rolników.

Zaskarżony art. 20 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w związku z art. 21 ust. 3 u.u.s.r. nie były podstawą wydania ostatecznego orzeczenia, w związku z którym wniesiona została skarga konstytucyjna ani bezpośrednio, ani nawet pośrednio. Przedmiotem postępowania przed sądami pierwszej i drugiej instancji było prawo skarżącej do renty rodzinnej po zmarłym mężu z powszechnego ubezpieczenia społecznego, które to prawo było uzależnione od spełnienia przez męża skarżącej określonych warunków, w tym posiadania przez niego 30-letniego okresu składkowego. Tymczasem wskazane wyżej przepisy dotyczą ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy rolników i pracujących z nimi domowników oraz pomocników rolnika, taki jest bowiem zakres podmiotowy ustawy o ubezpieczeniu rolników. Skarżąca nie ubiegała się o rentę rodzinną w ramach ubezpieczenia rolniczego, wobec czego ani organ rentowy, ani

sądy obu instancji nie badały przesłanek nabycia przez zmarłego męża skarżącej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z pracą w gospodarstwie rolnym, a wydane przez nie orzeczenia nie opierały się na wskazanych uregulowaniach prawnych nawet w sposób pośredni.

Skarżąca, odnosząc się z kolei do naruszenia art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1 u.FUS, nie przedstawiła żadnych konkretnych i przekonujących argumentów świadczących o niezgodności tych przepisów ze wskazanymi przez nią wzorcami kontroli. Nie wskazała też, w jaki sposób przez zastosowanie powyższych przepisów zostały naruszone jej prawa wynikające z Konstytucji. Podobnie jeśli chodzi o zaskarżone regulacje art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 58 ust. 4 u.FUS, skarżąca w uzasadnieniu nie wskazała, w jaki sposób, przez zastosowanie tych przepisów, zostały naruszone jej prawa lub wolności określone w Konstytucji, ani nie uzasadniła zarzutu niezgodności kwestionowanych przepisów z powołanymi wzorcami kontroli. Z uzasadnienia skargi nie wynika więc, że skarżąca z powyższymi regulacjami, dotyczącymi zasad przyznawania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z powszechnego ubezpieczenia społecznego, wiązała naruszenie swych praw wynikających z Konstytucji.

Należy zauważyć ponadto, że skarżąca jako wzorzec kontroli przywołała art. 2 Konstytucji. Trybunał wielokrotnie wypowiadał się na temat dopuszczalności powoływania tego przepisu jako wzorca kontroli. Według utrwalonego orzecznictwa Trybunału, art. 2 Konstytucji i zawarta w nim zasada demokratycznego państwa prawa (oraz wynikające z niej zasady poprawnej legislacji i określoności prawa) nie może stanowić samodzielnego wzorca kontroli w postępowaniu inicjowanym skargą konstytucyjną. Nie jest on bowiem samodzielnym źródłem praw podmiotowych; jest jedynie zasadą przedmiotową, wyznaczającą granice ingerencji władzy publicznej w sferę praw podmiotowych (por. postanowienie z 16 lutego 2001 r., sygn. Ts 180/00, OTK ZU nr 5/2001, poz. 141). Art. 2 Konstytucji gwarantuje określony standard kreowania przez ustawodawcę wolności i praw oraz ogólny standard korzystania z nich przez podmioty, jednak nie statuuje żadnej konkretnej wolności ani żadnego konkretnego prawa. W konsekwencji może stanowić wzorzec kontroli tylko w razie wskazania przez skarżącego, jaka jego wolność lub jakie prawo, wynikające z innych przepisów, są uregulowane wbrew zasadom demokratycznego państwa prawnego (por. postanowienie z 9 lipca 2012 r., sygn. SK 19/10, OTK ZU nr 7/A/2012, poz. 87). Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie nie wykluczał, że w pewnych wypadkach art. 2 Konstytucji może stanowić podstawę skargi konstytucyjnej, choć możliwość tę należy traktować jako subsydiarną i wyjątkową. „Po pierwsze, jeżeli skarżący wskaże wywiedzione z art. 2 Konstytucji prawa lub wolności, które wyraźnie nie zostały wysłowione w treści innych przepisów konstytucyjnych, to ten przepis będzie pełnił funkcję samodzielnego wzorca kontroli konstytucyjności prawa (zob. postanowienia z 24 stycznia 2001 r., sygn. Ts 129/00, OTK ZU nr 4/B/2002, poz. 248, z 21 czerwca 2001 r., sygn. Ts 187/00, OTK ZU nr 3/B/2002, poz. 203, z 6 marca 2001 r., sygn. Ts 199/00, OTK ZU nr 4/2001, poz. 107, z 10 sierpnia 2001, sygn. Ts 56/01, OTK ZU nr 8/2001, poz. 289 oraz wyrok z 12 grudnia 2001 r., sygn. SK 26/01, OTK ZU nr 8/2001, poz. 258). Po drugie, jeżeli skarżący odwoła się do jednej z zasad wyrażonych w art. 2 Konstytucji dla uzupełnienia lub wzmocnienia argumentacji dotyczącej naruszenia praw i wolności statuowanych w innym przepisie konstytucyjnym, to art. 2 Konstytucji pełnić będzie funkcję pomocniczego wzorca kontroli występującego w powiązaniu z innym przepisem konstytucyjnym (zob. wyrok z 6 lutego 2002 r., sygn. SK 11/01, OTK ZU nr 1/A/2002, poz. 2)” – wyrok z 10 lipca 2007 r., sygn. SK 50/06, OTK ZU nr 7/A/2007, poz. 75.

W skardze konstytucyjnej wniesionej w niniejszej sprawie skarżąca powołała art. 2 Konstytucji jako samodzielny wzorzec kontroli. W sformułowaniu zarzutu naruszenia art. 2 Konstytucji skarżąca nie wskazała praw lub wolności, których istnienie wywodziłaby z tego przepisu Konstytucji, a które wyraźnie nie zostały wysłowione w treści innych przepisów

Konstytucji. Nie skonkretyzowała także innego prawa konstytucyjnego (wolności), którego łączne naruszenie mogłoby uzasadnić dopuszczenie art. 2 Konstytucji jako wzorca kontroli w niniejszym postępowaniu. Skarżąca w uzasadnieniu skargi konstytucyjnej stwierdziła, że możliwość zaliczenia okresów pracy domownika w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, przed 1 stycznia 1983 r., od których zależy prawo do emerytury lub renty, jedynie na podstawie przepisów ustawy o ubezpieczeniu rolników narusza konstytucyjne zasady demokratycznego państwa prawnego, jednak nie przedstawiła, jakie jej prawa lub wolności wynikające z tej zasady zostały naruszone, ani żadnej argumentacji w tym zakresie. Nie zachodzi zatem żadna ze wskazanych w orzecznictwie Trybunału sytuacji, w których wzorcem kontroli mógłby być art. 2 Konstytucji.

Trybunał uznał, że z uzasadnienia skargi można wyprowadzić wniosek, iż skarżąca powiązała naruszenie art. 32 Konstytucji z art. 67 ust. 1 Konstytucji wyrażającym prawo do zabezpieczenia społecznego. Skarżąca upatrywała bowiem naruszenie zasady zakazu dyskryminacji, równości wobec prawa oraz równego traktowania przez władze publiczne przez istnienie w systemie prawnym dwóch regulacji prawnych odnoszących się do podmiotów uprawnionych do świadczeń z ubezpieczenia społecznego rolników i podmiotów uprawnionych do świadczeń z ubezpieczenia powszechnego. Kwestionuje ona zatem zróżnicowanie grup podmiotów niepodobnych. Skarżąca nie wskazała jednak, w jaki sposób jej ujęte w powyższych regulacjach prawa zostały naruszone. Ponadto w dotychczasowym orzecznictwie Trybunał zaznaczył, że „różne traktowanie świadczeniobiorców, którzy nie mają wspólnej cechy relewantnej, nie narusza (...) zasady równości, a nawet nie pozwala na analizowanie ich sytuacji jako podobnej z punktu widzenia tej zasady” (wyrok z 24 lipca 2014 r., sygn. SK 53/13, OTK ZU 7A/2014, poz. 77). Nadto Trybunał w postanowieniu z 29 października 2013 r., sygn. SK 64/12 (OTK ZU nr 7/A/2013, poz. 115) zajął stanowisko, że nie można osób ubezpieczonych w systemie rolniczym i w systemie ubezpieczeń społecznych traktować jako podmioty posiadające tę samą cechę relewantną.

Biorąc powyższe pod uwagę, wydanie wyroku w sprawie było niedopuszczalne, dlatego postępowanie należało umorzyć (art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK).